

Зразок практичного завдання
для кандидатів на посаду заступника начальника територіального
управління БЕБ — керівника підрозділу детективів

Опис ситуації (фабула)

У підпорядкуванні заступника начальника територіального управління (далі – ТУ) Бюро економічної безпеки України (далі – БЕБ) – керівника підрозділу детективів (далі — керівник ОДР) знаходиться 5 детективів.

У провадженні детективів цього підрозділу під процесуальним керівництвом профільного підрозділу обласної прокуратури перебуває кримінальне провадження за ч. 3 ст. 212, ч. 5 ст. 191 Кримінального кодексу України (далі — Провадження).

Стислий зміст Провадження

ТОВ «БудАльянс» – генеральний підрядник проєктів будівництва за бюджетні кошти. Через мережу з 6 підконтрольних суб'єктів господарювання з ознаками фіктивності формує штучний податковий кредит з ПДВ та виводить бюджетні кошти. Сума несплачених податків – близько 180 млн грн; обсяг виведених бюджетних коштів – близько 220 млн грн. Підрозділом встановлено 8 осіб, які потенційно можуть набути статусу підозрюваного (керівники та реальні бенефіціари фігурантів схеми, посадові особи замовників).

Поточний стан розслідування

- проведено 4 місяці досудового розслідування;
- повідомлено про підозру другорядному учаснику злочинної схеми;
- отримано та проаналізовано документи фінансово-господарської діяльності фігурантів;
- проведено допити 12 свідків;
- підготовлено матеріали для одночасного здійснення 20 обшуків, 4 затримань, 8 повідомлень про підозру, накладення арешту на майно (далі – реалізація). До дати реалізації – 7 календарних днів.

Сили і засоби, доступні для реалізації:

- підрозділ детективів ТУ БЕБ (5 детективів);

- управління інформаційно-аналітичної підтримки ТУ БЕБ (10 аналітиків);
- підрозділ оперативного реагування ТУ БЕБ (10 осіб);
- підрозділ візуального спостереження та оперативно-технічних заходів ТУ БЕБ (12 осіб);
- детективи з інших 4 територіальних управлінь БЕБ (20 осіб) – за погодженням з центральним апаратом БЕБ.

Контекст пріоритезації

Окрім Провадження, у підпорядкованому підрозділі перебуває ще 49 кримінальних проваджень.

Загальнодержавні пріоритети БЕБ на 2026 рік:

- протидія схемам мінімізації/ухилення від сплати ПДВ;
- нецільове використання бюджетних коштів у будівництві та оборонній сфері;
- протидія схемам в енергетиці;
- незаконний обіг підакцизних товарів.

Процесуальне керівництво у всіх 50 провадженнях здійснюється прокурорами профільного підрозділу обласної прокуратури, які наполягають на проведенні активних слідчих (розшукових) дій у кожному провадженні.

ПИТАННЯ

I. Повноваження керівника органу досудового розслідування

В описаному Провадженні до керівника ОДР надійшли звернення детективів та виникли інші ситуації, що потребують його процесуального реагування. За кожною з ситуацій (1.1–1.4) укажіть рішення та/або дії керівника ОДР і коротко обґрунтуйте його (їх) з посиланням на фактичні обставини, зазначені у фабулі, а також відповідні норми КПК України.

1.1. Старший детектив групи у Провадженні звернувся до керівника ОДР з рапортом про неможливість закінчити досудове розслідування у встановлені строки, оскільки один із 6 підконтрольних суб'єктів господарювання раптово припинив діяльність, а його колишній директор виїхав за кордон. Детектив просить продовжити строк досудового розслідування на 2 місяці.

Зазначте, чи відноситься продовження строку досудового розслідування до повноважень керівника ОДР. Надайте відповідь, вказавши, яке рішення повинен прийняти та/або процесуальні дії має вчинити керівник ОДР чи інші уповноважені КПК України суб'єкти, та в якій процесуальній формі.

1.2. Один з детективів, які беруть участь у Провадженні, доповів керівникові ОДР, що його близький родич у попередні роки був засновником одного з підконтрольних суб'єктів господарювання – фігурантів схеми.

Зазначте, яке рішення повинен прийняти та/або процесуальні дії має вчинити керівник ОДР чи інші уповноважені КПК України суб'єкти, та в якій процесуальній формі.

1.3. У Провадженні беруть участь 3 детективи цього підрозділу. Перед реалізацією потрібно сформувавши склад слідчо-оперативної групи з урахуванням залучення додаткових 5 детективів з інших ТУ БЕБ, оперативних працівників, аналітиків.

Зазначте, чи відноситься прийняття процесуального рішення про склад слідчо-оперативної групи до повноважень керівника ОДР. Надайте відповідь, вказавши, яке рішення повинен прийняти та/або процесуальні дії має вчинити керівник ОДР чи інші уповноважені КПК України суб'єкти, та в якій процесуальній формі.

II. Пріоритезація і організація роботи підрозділу

2.1. У зв'язку з реалізацією у Провадженні та необхідністю забезпечення інтенсивної роботи у наступному кварталі за іншими провадженнями, що перебувають у підрозділі, перед керівником ОДР постала необхідність визначити пріоритети діяльності підрозділу. Застосуванню підлягають такі критерії пріоритезації:

- 1) обсяг прогнозованого відшкодування / надходжень до бюджету;
- 2) узгодженість провадження з пріоритетами БЕБ;
- 3) функціональний зв'язок між провадженнями (потенціал об'єднання у один великий кейс);
- 4) стан розслідування та строки.

Вкажіть, до якої категорії пріоритетності (максимальна, висока, середня, низька) керівникові ОДР слід віднести Провадження. Обґрунтуйте Вашу відповідь за кожним з чотирьох наведених критеріїв з посиланням на фактичні обставини, зазначені у фабулі, а також, за необхідності, на відповідні норми КПК України.

2.2. У зв'язку з концентрацією ресурсу підрозділу на Провадженні, а також наполяганні прокурорів-процесуальних керівників на проведенні активних слідчих (розшукових) дій у кожному провадженні, виникла необхідність письмового звернення до прокурорів профільного підрозділу обласної прокуратури щодо підходу до планування процесуальних дій в інших 49 провадженнях у найближчий квартал.

Наведіть основні аргументи (не менше трьох) на користь концентрації ресурсу підрозділу на пріоритетних провадженнях, а також запропонуйте мінімально необхідний обсяг процесуальних дій у непріоритетних провадженнях для додержання строків і якості розслідування.

III. Розподіл сил і засобів для реалізації у Провадженні

Опишіть, як керівник ОДР, як координатор реалізації, має здійснити розподіл наявних сил та засобів для одночасного проведення у Провадженні процесуальних дій у 20 локаціях з позицій максимальної ефективності. За

кожним із пунктів (3.1–3.4) надайте відповідь та коротко обґрунтуйте її з посиланням на наведені у фабулі фактичні обставини.

3.1. *Визначте персональний склад зведеної слідчо-оперативної групи на одну локацію (детектив-старший, оперативний працівник, силова складова, спеціаліст тощо) та орієнтовну сумарну потребу у людях для 20 локацій.*

3.2. *Розкрийте оптимальний підхід до залучення кожного з наявних підрозділів (детективи ТУ БЕБ, детективи інших ТУ БЕБ, силова складова, візуальне спостереження, аналітика), звернувши окрему увагу на те, за яким принципом керівник ОДР може розподілити 5 детективів ТУ БЕБ та 20 детективів з інших ТУ БЕБ між локаціями.*

3.3. *Запропонуйте доцільний варіант забезпечення силового прикриття затримань 4 осіб у порядку ст. 208 КПК України.*

3.4. *Передбачте організацію управління, зв'язку та логістики в день реалізації (зокрема, оперативний штаб, канал зв'язку, транспорт, точки збору вилученого, місця для допиту затриманих).*

IV. Координація з прокуратурою і слідчим суддею у день реалізації

У ході реалізації Провадження виникла низка ситуацій, що потребують дій керівника ОДР як координатора реалізації та керівника ОДР. За кожною з них (4.1 – 4.3) укажіть рішення та/або дії керівника ОДР і коротко обґрунтуйте його (їх) з посиланням на фактичні обставини, зазначені у фабулі, а також відповідні норми КПК України.

4.1. О 7:30 на одній з локацій (місце проживання одного з 4 фігурантів, який підлягає затриманню) виявлено, що фігурант за цією адресою відсутній. Згідно з даними візуального спостереження, протягом останніх 24 годин у це приміщення він не заходив.

Зазначте, чи можливе проведення обшуку без участі фігуранта і за яких умов та сформулюйте необхідні вказівки з боку керівника ОДР старшому групи на цій локації.

4.2. О 9:15 на одній з локацій (адміністративне приміщення ТОВ «БудАльянс») детективи виявили окреме приміщення поряд з основним об'єктом обшуку, яке фактично використовується тим самим підприємством, але не зазначене в ухвалі слідчого судді як об'єкт обшуку.

Зазначте, яке рішення повинен прийняти та/або процесуальні дії має вчинити керівник ОДР та інші уповноважені КПК України суб'єкти (прокурор, слідчий суддя та ін.) щодо обшуку цього приміщення та сформулюйте необхідні вказівки з боку керівника ОДР старшому групи на цій локації.

4.3. О 12:00 на іншій локації під час обшуку виявлено великий обсяг готівки в національній та іноземних валютах, не передбачений ухвалою про обшук, та значну кількість електронних носіїв інформації.

Зазначте, яке рішення повинен прийняти та/або процесуальні дії має вчинити керівник ОДР чи інші уповноважені КПК України суб'єкти (прокурор, слідчий суддя та ін.) щодо вилучення цього майна та сформулюйте необхідні вказівки з боку керівника ОДР старшому групи на цій локації.

Матриця оцінювання практичного завдання

(максимальна оцінка – 100 балів)

I. Повноваження керівника органу досудового розслідування – до 30 балів

- 1.1 – до 10 балів
- 1.2 – до 10 балів
- 1.3 – до 10 балів

II. Пріоритезація і організація роботи підрозділу – до 20 балів

- 2.1 – до 10 балів
- 2.2 – до 10 балів

III. Розподіл сил і засобів для реалізації – до 20 балів

- 3.1 – до 5 балів
- 3.2 – до 5 балів
- 3.3 – до 5 балів
- 3.4 – до 5 балів

IV. Координація з прокуратурою і слідчим суддею – до 30 балів

- 4.1 – до 10 балів
- 4.2 – до 10 балів
- 4.3 – до 10 балів

Разом: 100 балів. Прохідний бал — 30.